

5. Korobka, R. V. *Development of the stock market infrastructure as a component of the financial system of Ukraine*. (Unpublished candidate dissertation), 2013.
6. Naumenkova, S. V., and S. V. Mishchenko. *Development of the financial sector of Ukraine in the conditions of the formation of a new financial architecture*, Banking University of the NBU, 2009.
7. Rekunenko, I. I. *Infrastructure of the financial market of Ukraine: the current state and prospects of development*, "Oasis NBU", 2013.
8. *Financial infrastructure of Ukraine: state, problems and prospects of development*. Edited by V. Oparin, V. Fedosov, KNEU, 2016.
9. Pilcer, P. "Unlimited wealth. Theory and practice of "Economic alchemy." *New post-industrial wave in the West*. 1999, pp.401-428.
10. Klochan, V. V. *The system of informational and consulting support for the agrarian sphere: theory, methodology, organization*: (Unpublished doctoral dissertation), 2012.
11. *Stock market. Book 1*. Edited by V. D. Bazylevych, Knowledge, 2015.
12. Brus, S. I. *Market of rating services in Ukraine: realities and development vectors*, 2014. Vernadski National library of Ukraine, nbuv.gov.ua/UJRN/viep_2014_2014_13
13. Pererva, G. "Accuracy of rating agencies ratings." Independent auditor, n-auditor.com.ua/en/component/na_archive/606?view=material
14. "About information agencies. Law of Ukraine". The Verkhovna Rada of Ukraine, 1995zakon2.rada.gov.ua/laws/show/74/95-av

Рецензенти:

Опарін В. М. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів ДВНЗ «КНЕУ ім. В.Гетьмана»;

Фадєєва І. Г. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів ІФНТУНГ.

УДК 336.1

ББК 65.26

Гудзова О. О.

ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Львівський торговельно-економічний університет,
Укоопспілка України,
кафедра комп'ютерних наук,
вул. Туган Барановського, 10, м. Львів,
79005, Україна,
тел.: 0503376246,
e-mail: osjanka@gmail.com

Анотація. Стаття спрямована на дослідження теоретико-методичних засад грошово-кредитної політики як елемента в системі забезпечення економічної безпеки держави. Метою статті є узагальнення і уточнення сутнісних характеристик і особливостей реалізації грошово-кредитної політики в системі забезпечення економічної безпеки держави. Застосовано такі методи дослідження, як системно-інституціональний підхід для виявлення ознак і зв'язків грошово-кредитної політики та економічної безпеки держави, наукової абстракції, логічний підхід для формування параметрів грошово-кредитної політики. Обґрунтовані місце, завдання та роль грошово-кредитної політики у системі складових економічної безпеки держави. На відміну від усталених підходів, коли визначається місце грошово-кредитної політики в системі фінансової безпеки, обґрунтовано значимість політики в системі економічної безпеки держави. Результати мають практичну значимість, яка полягає в можливості їх використання при плануванні грошово-кредитної політики держави.

Ключові слова: економічна безпека держави, фінансова безпека, грошово-кредитна політика.

Gudzovata O. O.

MONEY-CREDIT POLICY AS AN OBJECT OF THE STUDY IN THE SYSTEM OF ECONOMIC SECURITY OF THE STATE

Lviv University of Trade and Economics,
Central Union of Consumer Societies of Ukraine,
Department of Computer Science,
Tugan Baranovskiy str., 10, Lviv,
79005, Ukraine,
tel.:0503376246,
e-mail: osjanka@gmail.com

Abstract. The article aims to study the theoretical and methodological principles of monetary policy as an element in the system of ensuring economic security of the state. The purpose of the article is to generalize and clarify the essential characteristics and features of the implementation of monetary policy in the system of ensuring economic security of the state. Such research methods as the system-institutional approach for revealing signs and connections of monetary policy and economic security of the state, scientific abstraction, logical approach for forming monetary policy parameters are applied. The place, tasks and role of monetary policy in the system of components of economic security of the state are grounded. In contrast to the established approaches when determining the place of monetary policy in the system of financial security, the significance of policy in the system of economic security of the state is substantiated. The results have practical significance, which consists in the possibility of their use in the planning of monetary policy of the state.

Ключові слова: economic security of the state, financial security, monetary policy.

Вступ. Новітні тенденції розвитку глобальних фінансів в умовах посткризової реструктуризації світової фінансової системи генерують як нові потенційні можливості, так і загрози та виклики для економічної безпеки держави будь-якої країни світу. Зокрема, країни з ринками, що формуються, опинилися у досить складній ситуації, яка характеризувалася уповільненням темпів економічного зростання, підвищенням відсоткових ставок на світових ринках, зменшенням надходження іноземного капіталу і масовими девальваціями національних валют. На дію зазначених глобальних чинників накладаються внутрішні несприятливі явища та процеси. Комбінація несприятливих факторів обумовлює необхідність розробки ефективних методів та інструментів грошово-кредитної політики з метою подолання дестабілізуючого впливу сучасних загроз на розвиток держави і суспільства загалом. Грошово-кредитна політика розвивалася залежно від особливостей конкретного історичного періоду, притаманних для нього викликів і загроз, специфіки національних інтересів держави. Змінювалися пріоритетні цілі розвитку грошово-кредитного сектору, розвивалися інструменти і засоби регулювання грошово-кредитної сфери (від суто адміністративних та програмно-цільових методів до комплексної системної політики непрямих заходів).

Питання регулювання розвитку грошово-кредитної сфери держави приділено багато уваги у дослідженнях вітчизняних і зарубіжних науковців. Так, у працях С. Аржевітіна [1, С. 20-24], А. Даниленка [3, С. 9-19] та С. Стельмаха [7, С. 150-162] визначаються загальні параметри та напрями регулювання розвитку грошово-кредитного сектору держави.

У дослідженнях О. Барановського [2, С. 3-20] та С. Дячек [4, С. 227-230] увага в значній мірі концентрується навколо формування та ефективного забезпечення фінансової безпеки держави.

У наукових публікаціях А. Камінського [5, С. 77-83], Н. Михальчук [6, С. 12-14] та М. Флейчук [8, С. 84-90] обґрунтовуються переваги та визначаються напрями державної політики за окремими складовими грошово-кредитної сфери.

Проте, особливості сучасного періоду розвитку фінансової системи України, а також специфічні умови функціонування грошово-кредитної сфери нашої держави потребують нових більш досконалих результатів досліджень, які стосуються ідентифікації місця та ролі, завдань грошово-кредитної політики в системі економічної безпеки держави.

Постановка завдання. Метою статті є узагальнення і уточнення сутнісних характеристик і особливостей реалізації грошово-кредитної політики в системі забезпечення економічної безпеки держави. Застосовано такі методи дослідження, як системно-інституціональний підхід для виявлення ознак і зв'язків грошово-кредитної політики та економічної безпеки держави, наукової абстракції, логічний підхід для формування параметрів грошово-кредитної політики.

Результати. На сьогоднішній день залишилася відносно невелика кількість прихильників крайніх кейнсіанських чи крайніх монетаристських поглядів. Більшість сучасних теоретико-методологічних моделей базуються на поєднанні елементів різних теорій грошово-кредитного регулювання. Як свідчить світовий досвід, неможливо обрати єдиний оптимальний для усіх країн підхід реалізації грошово-кредитної політики. Використання того чи іншого інструментарію грошово-кредитного регулювання залежить від багатьох умов, таких як макроекономічний стан розвитку економіки, рівень розвитку та структури фінансового ринку та банківської сфери, урегульованість питань фіскальної політики та ін.

Для більш повного розуміння місця грошово-кредитної політики в системі економічної безпеки держави доцільно виокремити наукові підходи до обґрунтування змістової характеристики категорії “економічна безпека держави”, яка у контексті наростаючих інтеграційних процесів та глобалізації, а також в умовах ведення воєнних дій постає ядром функціонального механізму формування передумов для гарантування безпечних умов розвитку держави та суспільства загалом. Становлення безпеки як наукової категорії в економічній літературі ХХ ст. пройшло тривалу трансформацію крізь призму історико-теоретичного осмислення, зокрема, теорії класичного реалізму (40–50 рр.), теорії плюралізму (60-ті рр.), парадигми глобальної безпеки (70-ті рр.), теорії соціального конструктивізму (90-ті рр.). При цьому кожен із зазначених підходів має право на існування, оскільки визначення поняття економічної безпеки держави значною мірою залежить від системи цінностей, інституційних умов та рівня соціально-економічного розвитку, характерних для певної країни на конкретному етапі її трансформації. Варто погодитися із думкою О. Власюка, різні змістовно-понятійні трактування економічної безпеки свідчать, з одного боку, про важливість і складність проблеми, а з другого – про незавершеність її науково-методичного опрацювання та необхідність подальших досліджень як у загальнотеоретичному, так і в теоретико-прикладному аспекті, спрямованих на розв'язання проблем безпеки у ключових сегментах економіки, зокрема, у реальному секторі.

З огляду на багатофункціональність досліджуваної категорії, економічну безпеку необхідно розглядати не в межах параметрів одного з виділених наукових підходів, а навпаки дотримуватися міждисциплінарного підходу, що передбачає синтез функціонально-критеріальних ознак економічної безпеки. У результаті її слід розглядати як сукупність взаємопов'язаних структурних елементів з вертикальними та горизонтальними рівнями. В свою чергу, рівень забезпечення економічної безпеки залежить від розвитку її підсистем, у тому числі фінансової безпеки, яка виступає основним гарантом стабільності, забезпечуючи створення необхідних фінансових умов для стабільного соціально-економічного розвитку країни, забезпечується її стійкість до фінансових шоків та дисбалансів.

Зауважимо, що базис економічної безпеки держави формують такі чинники як стабільність національної валюти, керованість інфляцією, активізація кредитних

відносин, забезпечення ефективного виконання своїх функцій фінансово-кредитною системою та стимулювання виробництва. У цьому контексті важлива роль відводиться грошово-кредитній політиці як складовій економічної політики держави, яка покликана управляти процентними ставками, грошовою масою та валютним курсом. У короткостроковому періоді зниження відсоткових ставок і зростання грошової маси здійснюють позитивний вплив на економічну безпеку через підвищення платоспроможного попиту та обсягів виробництва, однак у довгостроковій перспективі вплив високої інфляції на економіку має негативний характер. Для більш повного розуміння місця грошово-кредитної політики в системі економічної безпеки держави доцільно співставити завдання політики в грошово-кредитній сфері зі структурно-функціональними елементами економічної безпеки держави (рис. 1).

Рис. 1. Завдання грошово-кредитної політики у системі складових економічної безпеки держави

Fig. 1. The task of monetary policy in the system of economic security of the state

Як свідчить світовий досвід, ефективне застосування інструментів грошово-кредитної політики уможливило здійснення дієвої з конкретними кількісно-якісними результатами фіскальної, цінової, структурної, інвестиційної та соціальної політики, а також регулює зовнішньо економічні та валютні відносини. Водночас застосування грошово-кредитних інструментів, на відміну від використання адміністративних (інструментів бюджетно-податкової політики), створює умови для підвищення ефективності ринкових механізмів у частині саморегулювання, нівелюючи внутрішні дисбаланси, притаманні фінансовій системі. Отже, виникає об'єктивна потреба у формуванні та розвитку цілісного уявлення про механізми впливу грошово-кредитної політики на фінансову, а через неї економічну безпеку держави, що є предметом наступного підрозділу дослідження.

Висновки. Обґрунтовані місце, завдання та роль грошово-кредитної політики у системі складових економічної безпеки держави. На відміну від усталених підходів, коли визначається місце грошово-кредитної політики в системі фінансової безпеки, обґрунтовано значимість політики в системі економічної безпеки держави. Результати мають практичну значимість, яка полягає в можливості їх використання при плануванні грошово-кредитної політики держави. Подальші наукові дослідження у цьому напрямі доцільно спрямувати на розробку методики оцінювання ефективності грошово-кредитної політики в системі забезпечення економічної безпеки держави.

1. Аржевітін С. М. Грошово-кредитні відносини в розвитку економіки України : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.08 / КНЕУ. – Київ, 2011. – 32 с.
2. Барановський О. І. Сутність і різновиди фінансових криз / О. І. Барановський // *Фінанси України*. – 2009. – № 5. – С. 3-20.
3. Даниленко А. І. Грошово-кредитний ринок України: кризові уроки та короткострокові перспективи / А. І. Даниленко, Н. М. Шелудько // *Економіка і прогнозування*. – 2010. – № 1. – С. 9-19.
4. Дячек С. М. Грошово-кредитна безпека України: сутність, загрози, оцінка / С. М. Дячек // *Вісник Житомирського державного технічного університету*. – 2013. – № 2 (64). – С. 227-233.
5. Камінський А. Б. Моделювання фінансових ризиків / А. Б. Камінський. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2006. – 304 с.
6. Михальчук Н. М. Податковий борг як загроза фінансовій безпеці держави : автореф. дис. кандидата екон. наук : 21.04.01 / НІСД. – Київ, 2015. – 23 с.
7. Стельмах В. С. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін / В. С. Стельмах. – Київ: Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. – 404 с.
8. Флейчук М. І. Фінансовий контролінг в системі зміцнення економічної безпеки держави / Флейчук М. І., Наконечна Н. В., Щурко У. В., Гончарук Я. А. – Львів: Ліга-Прес, 2012. – 260 с.

References

1. Arzhevitin, S. M. "Monetary and credit relations in the development of the economy of Ukraine." Dissertation, State Economic University "Kyiv National Economic University V. Hetman", 2011.
2. Baranov's'kyu, O. I. "Essence and varieties of financial crises." *Finances of Ukraine*, no. 5, 2009, pp. 3-20.
3. Danylenko, A. I., and N. M. Shelud'ko "The Ukrainian Monetary and Credit Market: Crisis Lessons and Short-Term Perspectives." *Economy and Forecasting*, no. 1, 2010, pp. 9-19.
4. Dyachek, S. M. "Financial and monetary security of Ukraine: essence, threats, assessment." *Bulletin of Zhytomyr State Technical University*, no.2, 2013, pp. 227-233.
5. Kamins'kyu, A. B. *Modeling of Financial Risks*, VPK "Kyiv University", 2006.
6. Mykhal'chuk, N. M. "Tax debt as a threat to the financial security of the state". Dissertation, National Institute for Strategic Studies, 2015.
7. Stelmakh, V.S. *Monetary policy of the National Bank of Ukraine: current state and prospects of change*, Center for Scientific Researches of the National Bank of Ukraine, UBS NBU, 2009.
8. Fleychuk, M. I., Nakonechna, N. V., Shchurko, U. V., and Ya. A. Honcharuk. *Financial Controlling in the System of Strengthening Economic Security of the State*, Liga-Press, 2012.

Рецензенти:

Флейчук М.І. – д.е.н., професор, провідний науковий співробітник Регіонального філіалу Національного інституту стратегічних досліджень у Львові;

Васильців Т.Г. – д.е.н., професор, провідний консультант Інституту міжнародних економічних досліджень.

УДК 336.74

ББК 65. 26

Ткач О.В.

**ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО СТАНУ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
КРИПТО ВАЛЮТ**

ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені
Василя Стефаника”,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра менеджменту і маркетингу,
вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ,
76010, Україна,
тел.: (03422) 3-15-74
e-mail: dekanat_ekonom@pu.if.ua

Анотація. Розглядаються основні принципи появи та поширення крипто валют, які сьогодні є предметом обговорення у віртуальному просторі та дискусії науковців і практиків стосовно їхнього розвитку. Метою даної публікації є дослідження змісту, причин та обігу крипто валют. Проаналізовано основні умови імітування крипто валют, а також викладені принципи майнінгу крипто валют. Визначені основні перспективи впливу крипто валют на функціонування світової валютної системи.

Ключові слова: крипто валюта, блокчейн, майнінгові операції, секція, крипто валютна система, процесорна техніка.

Ткач О.В.

**FEATURES OF MODERN DEVELOPMENT AND PROSPECTS OF
CRYPTOCURRENCY**

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of management and marketing,
Shevchenko str., 57, Ivano-Frankivsk,
76010, Ukraine,
tel.: (03422) 3-15-74
e-mail: dekanat_ekonom@pu.if.ua

Abstract. The modern terms and conditions of the crypto currency cycling are the subject of discussion in the vertical orient and scientists as for its development. The topic of this publication is a research of the terms and conditions as well as crypto currency cycling. The basic terms of crypto currency issuing and mining principals were analyzed. The crypto currency influence towards world financial system has been submitted in the present article.

Key words: crypto currency, block chain, maining operations, cell, crypto currency system, processing technique .

Вступ. Особливістю сучасного розвитку інформаційних технологій обумовлено появою в обігу особливих платіжних елементів – крипто валют.